

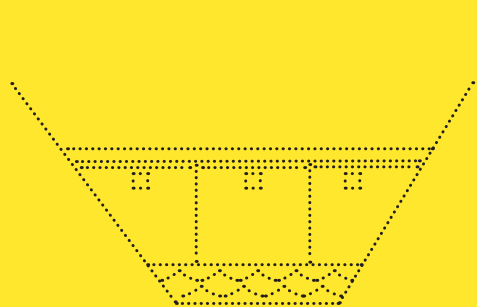
PAISATGE/kW

Seminari

Significats i valors dels paisatges de l'energia hidroelèctrica

21/22/23 de març de 2019

Centre de Suport Territorial Pirineus de l'ICGC, **Tremp**

L'energia hidroelèctrica ha tingut un paper clau en la industrialització del país. Per als territoris productors, com els Pirineus, ha suposat la major transformació socioeconòmica dels darrers cent anys i ha deixat una extraordinària empremta en el paisatge.

La gran potència simbòlica que tenen avui les infraestructures hidroelèctriques en el territori català ens invita a debatre quines són les noves imatges i

significats que ens transmeten aquests paisatges, com estan derivant avui cap a un accelerat procés de patrimonialització, o com es converteixen en un element clau de dinamització territorial. No solament pel valor industrial de l'obra d'enginyeria, sinó també per tractar-se d'elements que són protagonistes, dominants, d'un paisatge –l'energètic- que a poc a poc emergeix com un nou paisatge de referència a casa nostra.

PROGRAMA

DIJOURS
21 DE MARÇ
DE 2019

9:15 Recepció dels participants

9:30 Inauguració i presentació del seminari

Jaume Massó. Director de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya
Pere Porta. Director de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Pere Sala. Director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya
Xavier Tarraubella. President de l'Associació Pirineus.watt

Obertura

9:45 El paisatge de l'aigua com a element de dinamització territorial

Agustí Serra. Secretari d'Hàbitat Urbà i Territori. Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

Bloc 1. La construcció del paisatge hidroelèctric

Presenta i modera: Pere Sala

10:15 Generació d'electricitat i territori. La hidroelectricitat, els combustibles fòssils i les noves renovables

Joan López. Geògraf, Universitat Autònoma de Barcelona

10:45 Pausa-cafè

11:15 Significados y percepciones asociados a los paisajes de la energía hidroeléctrica a través del análisis de fotografías y de películas documentales

Manuel Rodrigo de la O Cabrera. Arquitecte, Universidad Politécnica de Madrid

11:45 Presa i paisatge

Eduard Callís. Arquitecte, Universitat Politècnica de Catalunya

12:15 El paisatge hidroelèctric als Pirineus

Arcadi Castilló. Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

12:45 Debat

14:00 Dinar

Bloc 2. Pantans, paisatge i ordenació del territori

Presenta i modera: Joan Llorc, arquitecte

15:30 Els usos productius i recreatius dels embassaments hidroelèctrics: Anàlisi de les compatibilitats

Antoni Palau. Biòleg, Universitat de Lleida

16:00 L'actualització del planejament urbanístic a l'embassament de Sant Antoni

Salvador Giné. Arquitecte i urbanista
Pilar Mallol. Enginyera agrònoma, Universitat de Lleida

16:30 El Pla Director Urbanístic de l'embassament de Rialb

Josep Armengol. Arquitecte, sots-director general d'Acció Territorial i de l'Hàbitat Urbà. Departament de Territori i Sostenibilitat

17:00 Pausa

17:15 L'embassament de La Baells en l'horitzó 2020

Carles Vico. Geògraf, Consell Comarcal del Bergadà

17:45 Debat

Sessió oberta

Lloc: Cafè Saló de Salàs de Pallars. Plaça del Mercat, s/n

22:00 El paisatge hidroelèctric a la literatura: amb els escriptors Pep Coll, Ramon Solsona i Miquel Fañanàs.

Dinamitza Martí Boneta

DIVENDRES
22 DE MARÇ
DE 2019

Bloc 3. Paisatge hidroelèctric i activitat econòmica

Presenta i modera: Xavier Tarraubella

9:30 Hidroeléctricas, paisaje y turismo

Jean-François Rodríguez. Arquitecte, Universitat de Bordeaux

10:00 Combinar paisatge i hidroelectricitat renovable

Sergi Saladié. Geògraf, Universitat Rovira i Virgili

10:30 Pausa-cafè

11:00 Panell de presentació de projectes de valorització del patrimoni hidroelèctric

Projectes de valorització del patrimoni hidroelèctric de la Vall Fosca
Eva Perisé. Museu Hidroelèctric de Capdella

El pla de valorització hidroelèctrica del Pallars Sobirà

Consell Comarcal del Pallars Sobirà

Posar en valor el paisatge hidroelèctric andorrà: el MW Museu de l'Electricitat i el camí hidroelèctric d'Engolasters

MW Museu de l'Electricitat d'Andorra

12:30 Debat

13.30 Visita comentada a l'espai patrimonial de la Central hidroelèctrica de Talam.

14:30 Dinar i visita guiada a l'Epicentre

16:00 Visita comentada a l'embassament de Sant Antoni. Ciment i ferro: nous materials per a un nou paisatge.
Josep Coll. Universitat de Lleida-RehabiMed.

Bloc 4. Paisatge hidroelèctric, paisatge cultural

Presenta i modera: Pere Josep Porta

17:30 Memòria i construcció social del paisatge hidroelèctric

Oriol Beltran. Antropòleg, Universitat de Barcelona

18:00 Processos de patrimonialització del patrimoni hidroelèctric al Pirineu i gestió del territori. Els casos de França, Andorra i Espanya

Sígrid Remacha. Arquitecta

18:30 Una arqueología de los paisajes hidráulicos del electrofascismo ibérico

Xurxo M. Ayán Vila. Arqueòleg, Universidade Nova de Lisboa.

19:00 La restitució històrica d'un paisatge hidroelèctric: l'exemple de l'embassament de Sant Antoni

Miquel Bailac. Enginyer informàtic i expert en cartografia.

19:30 Debat

20:00 Cloenda

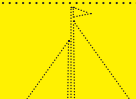
Sessió oberta

Lloc: Cinema La Lira de Tremp. Rambla del Dr. Pearson, 22

22:00 El paisatge de les hidroelèctriques, un escenari de cine.

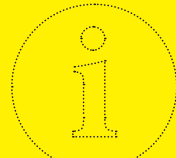
Manel Dalmau. Promotor cultural

DISSABTE
23 DE MARÇ
DE 2019

9:00h-14:00h Sortida guiada

Visita guiada i recorregut pels paisatges hidroelèctrics de la Vall Fosca i visita al Museu Hidroelèctric de Capdella, que forma part de la xarxa territorial de museus del MNACTEC.

Lloc de celebració de les ponències:
Sala de conferències del Centre de Suport Territorial Pirineus (CSTP) de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya
Passeig de Pompeu Fabra, 21
25620 **Tremp**

Per assistir a les dues sessions obertes no cal estar inscrit. Es portaran a terme als llocs que consten al programa. Les ponències seran en l'idioma en què figuren en aquest programa.

El preu del seminari és de **40€** i de **20€** per a estudiants i persones inactives a l'atur (caldrà document que ho acrediti). Inclou els dos dinars i les visites.

Inscripció i forma de pagament:
inscripcio@catpaisatge.net

Organitza:

Col·labora:

